SMAF

System pomiaru autonomii funkcjonalnej (SMAF)

SMAF to kliniczna skala oceny autonomii funkcjonalnej, stosowana głównie w geriatrii, rehabilitacji i organizacji opieki domowej. Wypełniana przez przeszkolonego specjalistę, bada 29 funkcji podzielonych na pięć obszarów: czynności życia codziennego, mobilność, komunikację, funkcje psychiczne i czynności domowe. Narzędzie nie mierzy wyłącznie niepełnosprawności; uwzględnia też zasoby ludzkie i materialne, które częściowo lub całkowicie kompensują obserwowane trudności. Pomaga obiektywnie określić poziom zależności, monitorować postępy pacjenta, porządkować decyzje o skierowaniu i planować niezbędną pomoc. Psychologom pracującym z osobami starszymi lub z osobami, u których trudności poznawcze wpływają na życie codzienne, SMAF daje konkretną perspektywę funkcjonalną, przydatną w psychogeriatrii, neuropsychologii i ocenach wielodyscyplinarnych.

Liczba pytań	29 pytań
Szacowany czas	30 minut
Język	Polski
Nazwa oryginalna	Functional Autonomy Measurement System
Grupa docelowa	Osoby starsze
Autorzy	Réjean Hébert, Raymond Carrier, André Bilodeau (1984)

Podgląd 29 pytań

Jedzenie

- Je samodzielnie
- Z trudnością
- Je samodzielnie, ale wymaga zachęty lub nadzoru LUB jedzenie trzeba wcześniej przygotować, pokroić albo zmiksować
- Potrzebuje pewnej pomocy przy jedzeniu LUB potrawy trzeba podawać jedną po drugiej
- Musi być całkowicie karmiony(-a) przez inną osobę LUB ma zgłębnik nosowo-żołądkowy albo gastrostomię

Mycie się

Myje się samodzielnie (łącznie z wchodzeniem do wanny lub pod prysznic i wychodzeniem) | Z trudnością

Myje się samodzielnie, ale wymaga przypominania LUB nadzoru LUB przygotowania, LUB potrzebuje pomocy tylko przy pełnej cotygodniowej kąpieli (łącznie z myciem stóp i włosów)

Potrzebuje pomocy przy codziennym myciu, ale aktywnie w nim uczestniczy | Musi być myty(-a) przez inną osobę

Ubieranie się

Wszystkie pory roku

Ubiera się samodzielnie | Z trudnością

Ubiera się samodzielnie, ale wymaga przypominania LUB nadzoru, LUB ubranie trzeba przygotować i podać, LUB potrzebuje pomocy przy wykończeniu (guziki, sznurowadła)

Potrzebuje pomocy przy ubieraniu się | Musi być ubierany(-a) przez inną osobę

Dbanie o wygląd

Myje zęby lub czesze się, lub goli się, lub obcina paznokcie u rąk albo nóg, lub robi makijaż

Dba o wygląd samodzielnie | Z trudnością | Dba o wygląd samodzielnie, ale wymaga przypominania lub nadzoru

Potrzebuje pomocy przy dbaniu o wygląd | Musi być pielęgnowany(-a) przez inną osobę

Kontrola oddawania moczu

Prawidłowe oddawanie moczu

Sporadyczne nietrzymanie moczu LUB popuszczanie, LUB wymaga częstego przypominania, aby uniknąć nietrzymania

Częste nietrzymanie moczu | Całkowite nietrzymanie moczu LUB nosi pieluchę, cewnik stały albo cewnik zewnętrzny (kondomowy)

Obliczanie wyników i interpretacja

Każdą funkcję ocenia się według rzeczywistego wykonania przez osobę badaną, na podstawie wywiadu, obserwacji i w razie potrzeby zadania praktycznego. Oceny mieszczą się w zakresie od 0 do -3: 0 samodzielność, -0,5 samodzielność z trudnością, -1 potrzebny nadzór lub stymulacja, -2 potrzebna częściowa pomoc, -3 całkowita zależność. Wynik ogólny mieści się w zakresie od 0 do -87. Im bardziej ujemny wynik, tym większa utrata autonomii. W niektórych placówkach stosuje się wartość bezwzględną, od 0 do 87, aby wyrazić obciążenie funkcjonalne. Można obliczyć wyniki cząstkowe dla poszczególnych obszarów. Interpretacja musi zawsze uwzględniać dostępne zasoby kompensacyjne i ich stabilność. Zmianę o około 5 punktów uznaje się zwykle za klinicznie istotną.